

Dramatická výchova

Hra v roli (učitel/knihovník/...)

Připravujeme aktivitu pro přiblížení „starých časů“. Děti už z předchozích hodin (nebo z úvodního vysvětlení) mají nějaké ponětí o době, o které se budeme bavit.

K dětem vstupuje učitel v kroji, ptá se, jestli si může přisednout, sebou nese předměty typické pro danou dobu a začíná hra. Děti se jí můžou na cokoli z jeho života zeptat a on představuje typickou osobu dané doby.

Narativní pantomima

Učitel stále v kroji vysvětluje, jak probíhal jeho typický den (brzo vstal, pásal krávy,...) a během vysvětlování děti i učitel předvádí dané úkoly.

Scénka (předměty z minulosti)

Čerpáme z předmětů, které máme v košíku nachystané (starou žehličku, křídová tabulka, valcha...). Děti se rozdělí do skupinek podle toho, které typy předmětů si vyberou (– domácnost: solnička, dřevěná lžice, naběračka, vařečka, mlýnek na kávu) a mají za úkol zahrát scénku, která představí ostatním dětem předměty z minulosti.

Zdroj:

Dramatická výchova ve školních vzdělávacích programech [online]. Brno, 2012 [cit. 2015-12-08]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/252780/pedf_m/diplomka_FINALNI.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce PaedDr. Marie Pavlovská, Ph.D.

Přiblížení knihy dramatickou formou

Např. Ronja, dcera loupežníka – simulační hra

Děti vytvoří dvě navzájem se nesnášející tlupy – učitel a knihovník v roli náčelníků těchto kmenů. Vhodně kladenými otázkami náčelníků se děti rozhodují a děj se posouvá dál. Nakonec se na základě rozhodnutí oba kmeny spojí.

Zdroj:

MACHKOVÁ, Tereza. Dramatická výchova jako cesta k četbě. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Lidmila Vášová.

Další možnosti: strukturované drama

Kritické myšlení

aktivní učení ve formálním rámci E-U-R

Beseda na téma RADOST s žáky 1. třídy, Kouzelnické příběhy od U. Maskeho (Thovt 2004).

Evokace - klíčová slova (obrázky)

- práce s maňáskem

Uvědomění si významu informací – čtení s předvídáním

- konkrétní příběh, děti řeší různé situace

Reflexe – návrat ke klíčovým slovům

- shrnutí

Zdroj:

TRČKOVÁ, Táňa. Radostné čtení s prvňáky. Čtením a psaním ke kritickému myšlení [online]. 2001 [cit. 2015-12-08]. Dostupné z: <http://www.kritickemysleni.cz/inspirace.php?co=lekce>

Pětilístek

Pětilístek najde uplatnění v řadě probíraných témat.

Žákům pomáhá při osvojování a upevňování učiva.

Schéma pětilístku

- První řádek tvoří jednoslovné téma, námět, název (obvykle podstatné jméno).
- Druhý řádek obsahuje dvouslovný popis námětu, jeho podstatných vlastností, jak je vidí pisatel (odpověď na otázku, jaký je námět). V tomto případě se jedná zpravidla o dvě přídavná jména.
- Třetí řádek je sestaven ze tří slov vyjadřujících dějovou složku námětu – co téma dělá nebo co se s ním děje. Použijeme tři slovesa.
- Čtvrtý řádek představuje věta o čtyřech slovech vztahující se k námětu. Sloveso může chybět.
- Poslední řádek uvádí jednoslovné synonymum, které rekapituluje, opětně formuluje podstatu námětu. Nemusí jít o podstatné jméno.

Příklad žákovské práce – Literární výchova:

		Vinnetou
	statečný	spravedlivý
bojuje	chrání	přáteli se
ochránce	spravedlnosti, svobody, bratrství	přítel

Zdroj:

Pětilístek. Metodický portál: inspirace a zkušenosti učitelů [online]. [cit. 2015-12-08]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/18339/PETILISTEK.html/>

Psaní klíčových slov

Pověsti

Chci žákům představit nějakou pověst – sestavím klíčová slova vystihující pověst. Děti dostanou za

úkol, sestavit pověst z klíčových slov. Vznikají různé výtvary, důležité je, že to děti velmi baví a mají o téma zájem. Potom si pověst pustíme a znovu se vracíme ke klíčovým slovům. Teď už děti objasní jednotlivé termíny a pověst seskládají tak jak skutečně je.

Myšlenková mapa

Anglické a české Vánoce

Žáci čtou jednotlivé příspěvky o českých českých a anglických Vánocích, navzájem si je sdělují a zapisují si v týmech informace. Ty potom zpracují do myšlenkové mapy, kde asociacemi navazují na jednotlivé výrazy a termíny, které znají a které získaly.